

NOI ÎN LUME

Eugen Ionescu – Tompa Gábor la New Castle

„După căderea lui Ceaușescu, s-a născut un interes deosebit de a crea un program de schimb teatral Româno-Britanic, cunoscut sub denumirea de „Noroc”. Una dintre cele mai memorabile momente ale acestuia a fost uimitoarea producție cu *Cântăreața cheală* de Eugène Ionesco în viziunea regizorului Tompa Gábor. E extraordinar să-l reîntâlnești pe Tompa în Anglia, lucrând acum cu actorii de la Northern Stage Ensemble pe un alt text de Ionesco, de această dată în engleză, ceea ce ar trebui să constituie un alt obstacol în calea percepției. [...]

Se zice că mutatul dintr-o casă în alta face parte dintre cele mai traumatice experiențe trăite de om, chiar și fără intervenția dramaturgică a lui



Ionesco. Spectacolul ridică acest eveniment la o stare de grație halucinantă. Te poți apropia de el pe o multitudine de straturi și nivelURI: ca de o alegorie a nevrozei umane, sau de o parabolă, care disecă înstrăinarea individului produsă de avuții inutile îngrămădite de-a lungul vieții, dar și ca un eseu despre viața efemeră în care nu ne rămân decât amintirile. Toate acestea cu virtuozitatea unei piese de dans modern: secvența în care cei doi hamali intră și ies ca două marionete trase pe frânghie, pe muzica balului din *La Traviata*, este o capodoperă a coregrafiei absurde. [...]

Ceea ce nu se poate pune nici o clipă sub semnul îndoielii este calitatea concepției lui Tompa și frumusețea dezgolită a decorului lui Helmut Sturmer. Francisco Alfonsin împrumută o ținută plină de mister noului locatar; Joanna Holden trăncănește admirabil ca Administratoarea casei, iar cuplul Jim Kitson–Mark Calvert, cu meloanele lor, îmi aduc aminte de cele mai reușite momente din istoria filmului mut...”

(Alfred Hickling: „The New Tenant“, *The Guardian*, 28 feb.2004)

„Este fascinant cum monomaniacul locatar dirijează cei doi cărători pe muzica de Verdi să așeze mobila și obiectele exact în locurile indicate de el. Se regăsesc în spectacol multe referințe la mari artiști plastici ai secolului XX: meloanele lui Magritte, caii și ceasurile lui Dali, interioarele luminoase ale lui Hopper, metaforica mașină de cusut a lui Kienholtz, sculpturile demonice ale lui Tinguely [...]

Pălăriile (meloanele) jos în fața actorilor și tehnicienilor de la Northern Stage, care au creat o producție memorabilă.

L-am zărit în timpul spectacolului pe regizorul invitat, Gábor Tompa, luând notițe cu un aer îngrijorat. Nu are de ce să-și facă griji: a făcut dreptate pieselor absurde ale lui Eugene Ionesco. Românul care urmează să monteze alte două piese de același autor la Newcastle Playhouse, se arată, cu *Noul locatar*, un serios candidat pentru Producția Anului 2004.”

(Zoé Robinson: „Chaos, clutter and Ionesco“, *The Journal*, 28 feb. 2004)

„Cum spațiul se umple de mobilă și obiecte, de la cai de lemn la pomișor de Crăciun, toate împachetate în folii stranii, transparente, absurdul devine din ce în ce mai incomod, până la înspăimântător.

Fiecare actor este excelent, aducând o interpretare unică și fizicalitate distinctă rolului, nelăsându-se dominați de bizarul care-i înconjoară.

Atrăgător și inexplicabil, acest spectacol este o experiență teatrală unică pe care o recomand cu toata convingerea.”

(Alison Carr: „Wonderfully baffling theatre piece“, *Evening Chronicle*, 26 feb. 2004)

„Tompă relevă în spectacolul său esența ridicolă a ființei umane și, cu tot umorul spectacolului, ceea ce iese la iveală în final este sensul tragic.”

(David Gray: „Absolutely absurd“, *North East Times*, februarie 2004)

„Ultima producție de la Northern Stage este o fascinantă re-exploatare a tradiției absurde și este amuzantă până în ultima ei clipă. Trupa valorifică gagurile vizuale și verbale sugerate de text până la ultimul strop. Gábor Tompa reușește să stabilească un echilibru sensibil între ritmic și static, conferind monotoniei centrale a piesei o atractivitate inexplicabilă.“

(**Sam Summers:** „Absurd gag-fest is here to stay“,
Metro North East, 27 feb. 2004)

Tache, Ianke și Cadâr la Toronto

Nevoia proprie de exprimare pe tărâm artistic, alături de necesitatea conectării comunității române din Toronto la cultura de acasă, au pregătit și determinat nașterea Teatrului ARS NOVA. O echipă de amatori, cu o conducere artistică profesionistă și animată de tentația unor proiecte teatrale ambițioase, au făcut ca, în primăvara anului 2002, să înceapă repetițiile (*n. red.:* în condiții precare, trupa fiind tolerată în spațiul unei case de cultură aparținând altei naționalități...) și, în 2003, să se producă cea dintâi ieșire în public: spectacolul *O noapte furtunoasă* – după ce s-a încercat o primă „cunoștință“ cu personaje caragialiene prin montarea unui colaj de „momente și schițe“. În primăvara lui 2003, s-a izbutit un însemnat pas înainte din punct de vedere organizatoric: Compania ARS NOVA a fost înregistrată oficial ca societate non-profit, având drept principal obiectiv promovarea valorilor culturale românești. Timpul nostru liber (puțin, foarte puțin în Canada!) l-am consacrat nu numai repetițiilor, ci și rezolvării tuturor celorlalte probleme – începând cu confecționarea costumelor și a decorurilor, continuând cu contactarea sponsorilor și terminând cu activitatea de impresariat. O contribuție însemnată a avut-o sponsorul principal al Teatrului, dl. dr. Radu Elias DDS, dar și parohiile ortodoxe Ion Evanghelistul și Sfântul Georghe, precum și biserica greco-catolică Buna Vestire. Staff-ul Companiei româno-canadiene de teatru ARS NOVA arată astfel: președinte și director artistic, Amatto Checiulescu; manager executiv, Iuliana Cozma; manager de marketing, Dan Fâlfâie; director muzical, Lucian Fetilă; grafic master, Camelia Bogoi; trezorer, Adrian Olăroiu.

Sâmbătă, 21 februarie 2004, a avut loc, bucurându-se de mult succes, premiera piesei *Tache, Ianke și Cadâr*. În distribuție: Amatto Checiulescu (*Tache*), Lucian Fetilă (*Ianke*), Dan Fâlfâie (*Cadâr*), Iulia Fetilă (*Ana*), Andrei Zodian (*Ionel*), Camil Coajă (*Ilie*), Iuliana Cozma (*Baba Safta*).

Viitoarea premieră: *Chirița în provincie*. Mulțumim Teatrului „Luceafărul“ din Iași pentru ajutorul acordat în procurarea textelor. (P.I.)